

da Krisen var alvorligst, og Forretningenslivet som Følge heraf lammet, afskediges Tusinder af Ekspe-ditricer og Syersker og Tjenestepiger, som nu skal konkurrere om de meget, meget faa Arbejdstilbud, det stadig meget stramme Marked har at byde dem; for dem betyder Kvindekomitéen »Land og By« en udstrakt Haand i det mindste, som den truende Vinternød har skabt om deres Fremtid. Samtidig hermed er selvfølgelig alle de eksisterende Kvindehjelpeforeninger: Mødres og Børns Bispisning, Kvindehjemmet i Læssøgade o. m. a. blevne stillede overfor stærkt forøgede Krav om Hjælp.

Det næste Felt, hvorpaa Kvindehjelpe har fundet Virkeplads under denne Situation er

Hjælpen til de indkaldte Soldater.

Det viser sig altid, naar Mand-skabet brat indkaldes, at Mang-len paa den nødvendige Underbe-klædning er meget fremherskende. Hertil kommer nu, at vor Sikringsstyrke maatte indkaldes paa en Aarstid, hvor Nattekulden godt kan begynde at mærkes, naar Sen-gen er en Halmdyng og Dynen en Kappe, som Soldaten endda kun meget nødig ruller ud om Natten, fordi Arbejdet med at faa den rullet op igen om Morgen er et af de vanskeligste, som Mandfolkehænder kan komme til; det tager saa lang Tid, at det absolut vil koste Resignation overfor Morgenmaaltidet, og da det jo faktisk er umuligt at sige, om Indkaldelsen vil vare »baade Vinter og Vaar« — er det rimeligt og glædeligt, at en saa stor Del af det Arbejde, danske Kvinder gør til Afhjælp af Nøden, er samlet om at skaffe Soldaterne varmt Undertøj, Tæpper o. s. v. Her staar vi overfor en lang Række af forskellige Virksomheder. For Øjeblikket er det da saadan, at forskellige Komitéter: »Røde Kors«, »Komitéen til Hjælp for de frivillige Korps«, »Den lille Komité« o. m. a. har sat sine

Medlemmer til rundt om i private Hjem og i »før tilfallet« oprettede Systuer at strikke Sokker, sy Skjorter, lappe og stoppe det af Soldaternes Tøj, som Komitéen har faaet Vaskerierne til at levere rent, helt gratis eller til nedsat Betaling. »Den lille Komité« paatager sig dog udelukkende Indsamling, ganske vist af alt muligt lige fra Tyggegummi til Uldtæpper. Men Arbejdet i Hjemmene og paa Systuerne gaar med fuld Kraft, lige fra Enkedronningens Hof til Lappestuerne i de lejede Lokaler arbejdes der utrætteligt, for at vore Soldater ikke skal mærke Feltlivets Besværlighed altfor haardt.

Det tredje Felt er Tilrettelæggelsen af

Sanitetsarbejdet i Krigstilfælde.

Allerede i nogle Aar har der rundt om i Landet af Kvindekomitéter været gjort et stort Arbejde med Fremstilling af Enkeltmands-Forbindspakker til Hæren. Det siger sig selv, at dette Arbejde maa tages op igen med forøget Iver. Samtidig har »Røde Kors Damekomité« med sin Protektice Enkedronningen i Spidsen taget fat paa at ordne Forbindsmateriellet til Krigslazaretterne, oprette Samariterkursus, indkalde frivillige Sygeplejersker o. s. v. Ogsaa paa dette store og vigtige Felt bliver der af danske Kvinder gjort et Arbejde, som — hvis der paa Trods af hele vort Folks inderligste Haab — skulde blive Brug for det, vil vise sig at være af en uoverskuelig Betydning.

Dette er i store Træk set det Arbejde, som danske Kvinder hidtil har gjort for at hindre den Nød, Verdenskrigen har bragt over vort neutrale Land. Efter alle Solemærker at dømme vil — dersom Situationen ikke udefra forværres — den Lammelse, som straks efter den store Krigs Udbrud greb hele vort Erhvervsliv, nu langsomt udløses, og en Del af Nødstilstanden vil derved ophøre. Men der vil alligevel altid blive saa meget mere

Nød end sædvanlig i den Vinter, der kommer, at man maa haabe, at danske Kvinders rundhaandede Hjælpssomhed vil gøre sig gældende paa saa praktisk Vis som muligt.

Kbhvn., d. 9. Septbr. 1914.

Maria Behrens.

I Sverige

har Kvinderne med deres sædvanlige lysende Organisationstalent og Centralisationsevne dannet et »Kvinnornas uppbåd«. — Dette Hjelpekorps, til hvis Dannelse Kvinder i Stockholm har taget Initiativet, har en Mængde praktiske Opgaver paa sit Arbejdsprogram, af hvilke den første er at søge at skaffe Arbejde til dem, som gennem Arbejdsnedlæggelse i Fabrikker og paa Kontorer osv. er blevne erhvervsløse. Det træder hjælpen de til i Familier, som staar existensløse som Følge af Krigen, og som ikke kan klare sig med den Hjælp, som Stat eller Kommune har tilkendt dem. Det indregistrerer alt, hvad der findes af frivillige Arbejdskræfter, — grupperer dem, — for, naar Hjælp behøves, hurtigt at naa frem til den rette. Det søger at regulere arbejdsløse Kvinders Ansættelse, saaledes at Tilstrømning til Byerne ikke bliver for stor, og Arbejdsløsheden derfor dobbelt knugende. Det mæner til, at Kvinderne med Besindighed og Ro tager de Opgaver op, der ligger foran dem, og gennem forskellige Kvindeorganisationer søger Samarbejde for derved at undgaa, at den ene gaar den anden i Vejen, men fremfor alt lægger det Kvinderne paa Sinde, at lade alle Partistridigheder og private Skærmydsler fare og kun samle sig om den ene Ting: *Om-sorgen for Sveriges Vel.*

Foruden dette særlige Hjelpekorps arbejdes der ivrigt af frivillige Kræfter under Ledelse af »Røde Kors«, »Stockholms Kvinnors Landstormsforening« o. m. a. Til Gavn for Samarbejdet mellem disse forskellige store Organisationer har Dronningen taget Initiativet til Oprettelsen af en Centralkomité, der har Kontor paa Slottet. Af kendte Kvindesagsarbejdere finder vi Agda Montelius, Eva Upmark og Emilia Broomé i Ledelsen.